

РЭЦЭНЗІІ
REVIEWS

Паступіў у рэдакцыю 29.12.2025

Received 29.12.2025

<https://doi.org/10.29235/2524-2369-2026-71-1-80-84>**А. А. Трафімава***Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі,
Мінск, Беларусь***ЖЫВЫМ ТРАДЫЦЫЯМ АДДАНАСЦЬ**

Нядаўна наша грамадскасць адзначыла 110-годдзе з дня нараджэння народнага паэта БССР, акадэміка Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Максіма Танка. Якраз гэтай падзеі, а таксама Дню народнага адзінства прысвечаны зборнік навуковых артыкулаў «Шчаслівы, што пяю цябе, Радзіма...», які пабачыў свет у выдавецтве «Беларуская навука»¹.

Вядомы танкаўскі паэтычны радок «Шчаслівы, што пяю цябе, Радзіма...» своеасабліва задае агульную танальнасць навуковай кнізе, вызначае змест і характар яе літаратуразнаўчага дыскурсу. У непарыўнай сувязі М. Танка з Радзімай даследуецца яго дзейнасць як беларускага паэта. Патрыятызм героя і аўтараў артыкулаў – гэта тое, што аб’ядноўвае багаты і разнастайны матэрыял зборніка і прыдае яму актуальнасць, глыбіню і пераканаўчасць.

Першая частка зборніка прысвечана Максіму Танку як неад’емнаму кампаненту, ці суб’екту беларускай гісторыі і культуры. Мэта першых артыкулаў – не проста раскрыць адметнасць і спецыфіку творчай індывідуальнасці паэта, а выявіць веліч, непаўторнасць і значнасць яго асобы для беларускай нацыі. Ужо адны іх назвы сведчаць аб гэтым: “Максім Танк і яго час”, “Максім Танк як грамадска-культурны феномен”. Яны фактычна адказваюць на пытанне: што дала Беларусь і беларускаму народу творчая, грамадская і дзяржаўная дзейнасць паэта і як нам, сучаснікам, рухацца далей, грунтоўчыся на ёй.

Пачынаецца зборнік глыбокім, філасофскім, аналітычным артыкулам аднаго з галоўных знаўцаў жыцця і творчасці песняра Нарачы акадэміка У. Гніламедава “Максім Танк і яго час”. Аўтар адзначае, што “паэт жыў на пераломе часоў, старога і новага”, дае дакладную характарыстыку творчасці Танка па пераходах з улікам грамадскай пазіцыі і ідэйна-эстэтычных адкрыццяў паэта, прасочвае эвалюцыю яго творчасці. У цэлым У. Гніламедаў вылучае такія рысы паэзіі Танка, як цесная сувязь з рэчаіснасцю, шырокая апора на жыццё, але пры гэтым падкрэслівае, што яна заўсёды была вышэй за тагачасныя сацыяльныя актуальнасці і ідэалагічныя патрэбы. Адданасць прызначэнню быць паэтам, мастаком была ў Танка настолькі моцная, што яе амаль не крахнулі заклікі савецкай сучаснасці да будаўніцтва камунізму і яго прапаганды. Аўтар заўважае, што паэт быў сапраўдным мастаком, “а ў гэтым спалучалася ўсё – і палітыка, і гісторыя, і філасофія, і этыка”. Такі выдатны сінтэз дзвюх рыс Танкавай паэзіі дае акадэміку У. Гніламедаву падставы лічыць Максіма Танка выдатным нашым сучаснікам і заклікаць моладзь вучыцца ў яго.

Зборнік працягваецца своеасаблівым трыб’ютам папярэдняму аўтару, У. Гніламедаву. Паэт Васіль Зуёнак сведчыць, што Уладзімір Гніламедаў быў даследчыкам “з паэтычнай душой”. Гэта дапамагло яму ў поўнай меры раскрыцца як выдатнаму літаратурнаму крытыку. У пацвярджэнне адзначанага высокага статусу паэт прыгадвае глыбокія дысертацыі Гніламедава, а таксама называе яго тонкім, далікатным суразмоўцам нашых знакамітых пісьменнікаў – Рыгора Бара-

дуліна, Ніла Гілевіча, Генадзя Бураўкіна і інш. Зуёнак таксама называе Гніламедава сваім чуйным і дасканалым чытачом, які не вучыць, а дае штуршок для чалавечага, асобаснага і паэтычнага росту. Яго крытычнае слова – “падказка для роздуму”. Закранае Васіль Зуёнак і дзейнасць Гніламедава як прэзаіка, якую таксама ацэньвае вельмі высока. Чытаючы артыкул, мы выразна бачым станоўчы ўплыў асобы крытыка на паэта, шмат у чым яе настаўніцкую ролю ў літаратурным жыцці В. Зуёнка. Усё гэта выводзіць У. Гніламедава за межы звычайнага крытыка і ўзнімае да суполкі выдатных сучасных беларускіх пісьменнікаў.

Працягвае тэму, распачатую акадэмікам У. Гніламедавым, М. Мікуліч з артыкулам “Максім Танк як грамадска-культурны феномен”. Даследчык аналізуе феномен Танка ў кантэксце “чалавечага характару паэта, яго жыццёвай біяграфіі і, натуральна, мастацкага таленту”. Трохбаковае адзінства творчасці паэта паступова, глыбока і пераканаўча раскрываецца аўтарам артыкула, які прысвяціў аналізу мастацкай спадчыны Танка некалькі манаграфій. І ў выніку гэтага М. Мікуліч падкрэслівае, што “сінтэз рэдкага чалавечага характару і яркага мастацкага таленту, а таксама ўнікальнай біяграфіі абумовіў вялікія творчыя здабыткі Максіма Танка”. Грамадскія асновы паэзіі Танка даследчык бачыць у народнасці яго творчасці, звароце да нацыянальнага фальклору, у развіцці ідэйна-мастацкіх традыцый класікаў Купалы, Коласа, Багдановіча. Такім чынам, Мікуліч сцвярджае, што паэт “развіў і паглыбіў лепшыя традыцыі нацыянальнага паэтычнага мастацтва”. У артыкуле таксама вызначаны асноўныя перыяды творчасці Максіма Танка з вылучэннем дамінантных рыс яго паэзіі. Даследчык дэманструе глыбокае веданне творчасці і асобы паэта і таму мае ўзважанае, аб’ектыўнае меркаванне адносна ролі Максіма Танка ў айчыннай гісторыі і арганізацыі беларускага літаратурна-мастацкага працэсу.

І. Саверчанка завастае сваю ўвагу на грамадзянскім пафасе творчасці Максіма Танка. Аўтар новага артыкула падкрэслівае вяршэнства грамадска-патрыятычнай тэмы ва ўсім масіве вершаў паэта, ад самых ранніх да апошніх. М. Танк з ранніх гадоў меў актыўную грамадзянскую пазіцыю: заклікаў працоўных Заходняй Беларусі да барацьбы за аб’яднанне са сваімі ўсходнімі братамі, а потым радасна сустракаў гэтую падзею. Яго ідэал, як сведчыць даследчык, – Кастусь Каліноўскі, што таксама гаворыць аб шчырым патрыятызме паэта. Шмат напісаў Танк і падчас Другой сусветнай вайны, каб узняць вызваленчы дух суайчыннікаў. Але І. Саверчанка не замыкаецца толькі на грамадзянскіх вершах паэта, ён згадвае і творы Максіма Танка пра прыроду, сяброўства, каханне, пра іншыя краіны, творы філасофска-медытатыўнага характару. Грамадзянска-патрыятычны пафас наскрозь пранізвае ўсю лірыку паэта. Ён застаецца сынам сваёй зямлі, пра што ён пісаў. “Літаратурная спадчына М. Танка, – слухна сцвярджае І. Саверчанка, – інтэлектуальна надзвычай багатая і каштоўная”.

Другую ўмоўную частку кнігі можна назваць амаль выключна літаратуразнаўчай. У першую чаргу тут вывучаюцца сувязі Танка з еўрапейскім рамантызмам, з польскімі пісьменнікамі. М. Варабей адзначае, што беларускага паэта набліжае да рамантычнай традыцыі метада, які ўключае наступныя складнікі: “гістарызм, зварот да фальклору, героя-адзіночку, змагаюцца за справядлівасць”. А. Варабей сведчыць, што Максіму Танку была вельмі блізкая творчасць польскіх пісьменнікаў, але ён “свабодна выкарыстаў вопыт сусветнай і айчыннай літаратуры”. Таму даследчык гаворыць і пра традыцыйнае, і пра наватарскае ў паэзіі класіка беларускай літаратуры. Па-першае, гэтыя артыкулы дазваляюць лепш зразумець тое, як фарміравалася мастацкая свядомасць паэта, з чаго вырастаў унікальны феномен Танка як творцы. Па-другое, яны сцвярджаюць ідэю ўключанасці беларускай літаратуры ў еўрапейскі і сусветны гісторыка-літаратурны працэс. Аб гэтым, дарэчы, сведчыць і ранейшае гніламедаўскае параўнанне Танка з Гамлетам, уключэнне нашага паэта ў шэраг вечных вобразаў сусветнай мастацкай класікі. Па-трэцяе, гэта распрацоўка надзвычай актуальнага і прадуктыўнага літаратуразнаўчага напрамку – кампаратывістыкі, выяўленне міжкультурных сувязей.

Тэму міжнародных літаратурных адносін працягвае “італьянская старонка” ў творчасці Максіма Танка. Спачатку К. Часнакова разважае аб асаблівасцях перакладу вершаў паэта на італьянскую мову ў межах Анталогіі беларускай паэзіі XX стагоддзя, выдадзенай па-італьянску. Аўтар тлумачыць, чаму менавіта вершы “Гравіоры Скарыны” і “Готыка святой Ганны” трапілі ў анталогію. На яе думку, гэтыя вершы звязвае беларуская і італьянская культуры, навучанне Скарыны

ў Падуй і агульная для Беларусі і Італіі каталіцкая вера. Што датычыць саміх перакладаў, то К. Часнакова сцвяржае: “яны зроблены максімальна блізка да тэкстаў арыгіналаў і пры гэтым у іх захавалася мастацкасць”, арыгінальная аўтарская вобразнасць. Гэта сведчыць аб тым, што анталогія максімальна дакладна “захавае для нашчадкаў творчасць беларускіх паэтаў на мове Дантэ Аліг’еры, Франчэска Петраркі і Джавані Бакача”. Далей У. Чарота распавядае пра знаёмства Максіма Танка з італьянскім пісьменнікам К. Леві. Літаратуразнаўца вырашае загадку са зліццём імёнаў пісьменнікаў Карлы і Прыма Леві і, засноўваючыся на гістарычных звестках і ўспамінах Максіма Танка, адзначае, што з Карлам Леві наш паэт мог пазнаёміцца падчас кангрэса Еўрапейскага згуртавання пісьменнікаў у чэрвені 1960 г. Імя гэтага італьянскага мастака слова значнае для беларускай літаратуры яшчэ і тым, што на яго твор “Хрыстос затрымаўся ў Эбалі” У. Караткевіч праз 20 год адгукнуўся сваім самабытным раманам.

Несумненна, заслугоўваюць пільнай увагі чытача і глыбокія навуковыя разважанні аб характары мастацкіх сродкаў у творчасці Танка В. Старычонка. Ён сцвярджае, што творчасць паэта – гэта “люстэрка жыцця беларускага народа другой паловы XX стагоддзя”. Але, у адрозненне ад іншых даследчыкаў, Старычонак факсіруе сваю ўвагу не на актуальным і сацыяльным у спадчыне песняра Нарачы, а на вечных і маштабных тэмах і вобразах. Галоўнымі катэгорыямі паэтычнага мыслення Танка даследчык лічыць катэгорыі чалавека і сусвету. Праз аналіз метафар, якія выкарыстоўвае Танк, Старычонак высвятляе адносіны паэта да вобразаў Сонца, Месяца, Зораў, Акіяну і г. д. Паэзія Максіма Танка – гэта прастор, дынаміка, рух. Даследчык зазначае, што Танк звяртаўся да адвечнай тэмы космасу, але далёкія планеты ў яго падобныя да Зямлі. Вельмі трапная заўвага аўтара артыкула пра тое, што чалавек у Танка павінен “здзейсніцца”, “ажыццявіцца”. Права звацца чалавекам трэба зарабіць, і гэта адбываецца толькі тады, калі ён патрэбны іншаму чалавеку, людзям. Даследчык разважае таксама пра супазітыўную метафару – своеасабліваю самаідэнтыфікацыю аўтара. Яна складаецца з асабовага займенніка і супазітыўнага цэнтра, што дапамагае лірычнаму герою ажыццявіць сябе з практычна бясконцай рэальнасцю. Метафары дапамагаюць Танку “адлюстравіць жыццё чалавека як жывое адзінства бясконцасці і канечнасці”. Яно мае прасторавыя характарыстыкі, перш за ўсё гэта вобраз дарогі, і таксама часавыя. Жыццё – сцежка, шлях; існуюць разам і паслядоўнасць жыцця, і яго хуткаплыннасць. Далей Старычонак адзначае, што для Танка мела сэнс не толькі жыццё, але і смерць. Яна – “глыбінны сэнсавы складнік у экзістэнцыяльным кантынууме”, які дазваляе паэту выйсці на новы філасофскі ўзровень, зазірнуць у таямнічую сферу іншага жыцця. Увогуле аўтар артыкула робіць вывад аб тым, што для лірыкі Максіма Танка характэрна пільная ўвага да чалавека і яго месца ў часе і сусвеце. Гэта пацвярджае вызначэнні многіх даследчыкаў пра гуманістычны характар творчасці паэта.

Канкрэтна філасофскай лірыцы Максіма Танка прысвечаны наступны літаратуразнаўчы артыкул І. Шаладонава. Аўтар гаворыць пра “філасофію жыцця”, якая ёсць у кожнага паэта і пісьменніка. Безумоўна, прысутнічае яна і ў творчасці Танка. Галоўныя яе рысы для аўтара артыкула – “унутраная засяроджанасць, экзістэнцыяльная заглыбленасць і высокая інтэлектуальнасць”. Ён разглядае ў творчасці паэта формы біблейскага светабачання. Як і В. Старычонак, І. Шаладонаў бачыць у паэта “ўмелае выкарыстанне выяўленчых сродкаў”, якія раскрываюць ідэю верша. Адну з метафар – “пакінуць адбітак жыцця // На камні, жалезе і золаце” – Шаладонаў падрабязна разглядае ў сваім артыкуле. І паступова яна вырастае да канцэпту разца-слова, энергетыкай насычанага слова праўды. Яшчэ даследчык праводзіць паралелі з падобнымі філасофскімі замалёўкамі рускіх паэтаў Ясеніна, Блока, Буніна. Філасофская лірыка Максіма Танка, зазначае даследчык, “дазваляла ўтрымліваць высокую планку мастацкага самасцвярджэння для іншых творцаў”, а значыць, унесла важкі ўклад у станаўленне і развіццё беларускай паэзіі XX ст.

Філасофію жыцця, а таксама творчасці Максіма Танка аналізуе і Т. Барысюк. Яна шукае адказы непасрэдна ў дзённых паэта і знаходзіць там розныя аспекты асэнсавання канцэпту “творчасць”. Важнай з’яўляецца ідэя неабходнасці творчасці на роднай мове: “Як ніколі востра стаіць у нас пытанне мовы”. У дзённых паэта праступае і расчараванне ва ўсемагутнасці літаратуры, яе магчымасці нейкім чынам змяніць непрывабнае маральнае аблічча сучаснікаў. Але Максім Танк не пакідаў надзеі на лепшае і ўважліва сачыў за пісьменнікамі-сучаснікамі: ці адпавядае іх творчасць яго маральным ідэалам, “наколькі яна адгукаецца ў яго душы”. Шмат разважае паэт

і пра літаратуразнаўчыя катэгорыі: што такое паэзія, якім павінен быць ідэйны змест мастацтва. Адзначаў ён і пераклады на іншыя мовы сваіх твораў і твораў сваіх калег. З філасофіяй творчасці спалучаецца філасофія жыцця, у якой Максім Танк “паказаў экзістэнцыяльную значнасць для сябе” самых звычайных тэм і акалічнасцей: неабходнасці дапамагаць жонцы, важнасці гармоніі з прыродай, непазбежнасці смерці і інш. Гэта ўсё, лічыць аўтар, суадносілася з пошукамі паэтам сэнсу жыцця. Увогуле, артыкул Т. Барысюк можна лічыць добрым прыкладам ужывання біяграфічнага метаду ў літаратуразнаўстве.

Наступны артыкул Я. Гарадніцкага “Верлібр Максіма Танка” звернуты да асэнсавання знакамітай формы танкаўскай паэзіі. Аўтар пачынае з гісторыі верлібра ў творчасці Танка: знаходзіць свабодныя вершы яшчэ ў першым зборніку, але адзначае: “Вобразна-выяўленчыя магчымасці верлібра найяскравей выявіліся ў паэзіі Максіма Танка пачынаючы з другой паловы 1950-х гадоў”. Менавіта на сталым верлібры паэта спыняе ўвагу даследчык. Ён адзначае наступныя асаблівасці верлібра Танка: шматстайнасць мастацкай структуры, нечаканыя павароты думкі, наяўнасць прыкмет сюжэта, акцэнтаванае завяршэнне, наяўнасць непрыкметнай рыфмы. Выкарыстанне Танкам верлібра, сведчыць Гарадніцкі, дапамагае вершу ўзняцца да драматычнай рэпрэзентацыі жыцця, набыць прытчавую змястоўнасць. Верлібр – адзін з тых незаменных сродкаў, дзякуючы якім “свет Максіма Танка шматмерны, шматзначны, універсальны”.

Інтымнай лірыцы паэта прысвечаны артыкул І. Шматковай “Жанчыны ў жыцці і паэзіі Максіма Танка”. Даследчыца аналізуе вобраз жанчыны ў біяграфіі і творчасці паэта, разважае, як ён увасобіў блізкіх у сваіх творах. Вершы на тэму кахання, адзначае Шматкова, займаюць невялікі пласт у творчасці паэта, але тыя, што ёсць, з’яўляюцца сапраўднай каштоўнасцю. Па-першае, гэта, безумоўна, вершы пра маці. Для маці, вядома, знайшлося месца і жартоўным, і замілавана-пяшчотным, і глыбока пачцівым пачуццям мастака. Па-другое, самыя пранікнёныя, лірычныя вершы паэт прысвяціў жонцы. Адзін з іх, “Завушніцы”, пакладзены на музыку, аўтар артыкула называе сапраўдным гімнам кахання. Наогул, Шматкова згадвае вялікую ролю жонкі ў літаратурным і штодзённым жыцці паэта. Прысвячаў вершы Максім Танк і дочкам, якія нарадзіліся пасля вайны, Ірыне і Веры. Прысутнічаюць у яго творах і эпізадычныя вобразы жанчын-працаўніц, жанчын-муз. Гімнам жанчыне гучыць пераасэнсаванае Танкам біблейскае апавяданне пра стварэнне чалавека. На жаль, заўважае Шматкова, так здарылася, што пад канец жыцця паэт страціў усіх сваіх галоўных жанчын – не толькі маці, але і сястру, жонку, дачку. Ён быў так моцна звязаны з імі, што неўзабаве хутка сышоў і сам. Катэгорыю жаночага ў жыцці Танка даследчыца істотна пашырае ў нашым танказнаўстве, злучае яе з домам, Беларуссю, якім паэт таксама захаваў вернасць.

Вялікую цікавасць выклікае маштабнае параўнанне літаратурнай і грамадска-актыўнай дзейнасці Максіма Танка і Ніла Гілевіча, якое зрабіла Т. Нуждзіна. Паэты, розныя па ўзросце і мастацкім стылі, даволі доўгі час працавалі разам у апарце Саюза пісьмennisкаў Беларусі. Дзякуючы Танку Гілевіч змалку “адчуў сілу прыцяжэння паэзіі”. Таму старэйшы таварыш па пяры быў для малодшага прыкладам і, як заўважае даследчыца, “блізкімі да танкаўскіх крытэрыяў маральнасці былі і маральныя прынцыпы Ніла Гілевіча”. Ён “па-танкаўску востра” прайшоўся па беларускай мастацка-творчай прасторы. Толькі характары ў паэтаў усё ж адрозніваліся: Гілевіч быў больш гарачы, нецярплівы, Танк – стрыманы і памяркоўны. Эстэтычна-творчае ўваабленне Максімам Танкам культурнага вопыту іншых народаў праявілася і ў вопыце Ніла Гілевіча як перакладчыка. Наглядна бачны станоўчы ўплыў старэйшага паэта на малодшага, працяг Гілевічам лепшых танкаўскіх традыцый у беларускай літаратуры.

Уражваюць маштабы працы, звязанай з распрацоўкай найбольш поўнага збору твораў Танка. Пра гэта распавядае С. Калядка ў артыкуле “Гісторыя падрыхтоўкі і выдання збору твораў Максіма Танка ў 13 тамах”. Чытач мае ўнікальную магчымасць пабываць унутры складанага літаратуразнаўча-тэксталагічнага працэсу, усвядоміць аб’ём руплівай шаснаццацігадовай працы вялікай колькасці людзей, якіх аб’ядноўвала глыбокая павага і любоў да Танкавай творчасці і жаданне данесці яе да сучаснікаў ва ўсёй сваёй паўнаце і красе. Мэта гэтага артыкула не толькі ў тым, каб раскрыць характар і вынікі сапраўды фундаментальнай працы, але і ў тым, каб пераканаць аўдыторыю, што час даследавання творчасці паэта не застаўся недзе ў мінулым, ён жыве сёння: праводзяцца канферэнцыі, выдаюцца кнігі, знаходзяцца аўтографы, ажыццяўляюцца адкрыцці,

якія дазваляюць нам новымі вачыма глядзець на такія, здаецца, вядомыя вершы беларускага класіка. Вывучэнне матэрыялаў архіваў не стаіць на месцы і, як сцвярджае аўтар, “чакае ўдумлівага даследчыка”. Нягледзячы на тое, што так шмат і добра сказана пра літаратурную спадчыну Танка, усё роўна застаецца прастора для далейшай працы. І гэта менавіта тое, што можа натхняць маладых навукоўцаў, прывесці іх да асэнсаванага вырашэння займацца творчасцю паэта, звязаць сваю дзейнасць з той ці іншай старонкай спадчыны таленавітага песняра Беларусі.

Адметна вылучаецца ў зборніку слова некаторых сучасных беларускіх паэтаў, якіх М. Танк натхняў і натхняе на творчасць. В. Шніп у артыкуле, паэтычна названым “Прайшоў праз вернасць”, прызнаецца: “Я чытаў яго і вучыўся ў яго. <...> Я хацеў быць падобным да яго”. Аўтар артыкула дзеліцца сваімі дзённікавымі запісамі – шэрагам успамінаў пра М. Танка, якія працягваюцца і пасля яго фізічнай смерці, што з’яўляецца чарговым сведчаннем пра неўміручасць асобы паэта. У канцы артыкула Шніп прапануе ўласныя вершы, “прысвечаныя Максіму Танку і яго слаўным землякам”. Таленавітая маладая паэтка В. Нікіценка называе Танка “адным з найважнейшых арыенціраў” у сваім жыцці і творчасці. Яна бачыць у вершах М. Танка адбітак яго каларытнай асобы, галоўныя яе якасці – чуласць, чалавечнасць, працавітасць, аддае служэнне свайму народу. В. Нікіценка заўважае, што глыбіня думкі не перашкаджала паэту надаць вершу патрэбную мастацкую форму, каб выйсці “беспамылкова на трасу – да сэрца”. І ў гэтым паэтка бачыць моц таленту М. Танка. Асобна яна гаворыць пра верлібр, які паэт здолеў увесці і замацаваць у беларускай літаратуры. Танкаўскім верлібрам натхнілася і яна сама.

Апошні раздзел зборніка мае больш камерны, інтымны характар. У ім раскрываецца Максім Танк як звычайны чалавек у паўсядзённым жыцці. Гэта ўспаміны тых, хто ведаў яго як калегу і члена сям’і. Тут перад чытачом паўстае жыццё не славітага паэта, а Яўгена Іванавіча Скурко – і гэта, на наш погляд, уносіць не меншы ўклад у раскрыццё феномена творчасці Танка, чым навуковыя, літаратуразнаўчыя даследы. Успаміны дачкі, пляменніка і пляменніцы нясуць непрыхаваную праўду пра асобу паэта. Гэта ўдакладняе і развівае папярэднія словы М. Мікуліча пра Максіма Танка як чалавека “высокай маралі і вялікай сціпласці”, каларытнага грамадскага і дзяржаўнага дзеяча. Такім чынам, ідэя раскрыцця ўнікальнага характару Максіма Танка звязвае паміж сабой розныя часткі зборніка, надае яму цэласнасць і завершанасць.

Моцным, акцэнтаваным завяршэннем зборніка выглядае матэрыял дырэктара Мядзельскай раённай бібліятэкі, якой прысвоена імя Максіма Танка, Т. Нырцовай. Яна дае падрабязную і вельмі цікавую інфармацыю пра тое, як на малой радзіме захоўваюць і паважаюць памяць паэта. Дырэктар бібліятэкі паведамляе, што яе супрацоўнікі старанна збіраюць усё, “што датычыць жыцця і літаратурнай дзейнасці паэта”, яго блізкіх і родных. Адметная дэталі: у краязнаўчай зале ўстановы ўсе выставы называюцца радкамі з твораў Максіма Танка. Супрацоўнікі бібліятэкі перыядычна праводзяць літаратурна-музычныя вечары паводле творчасці знакамітага земляка, працягваюць папаўненне шматлікімі інфармацыйна-фактурнымі данымі электроннай базы “Максім Танк і Мядзельшчына”, ствараюць медыятэку з музычным выкананнем вершаў паэта. У сувязі з гэтым Т. Нырцова лічыць, што фізічнае жыццё выдатнага песняра Нарачы завяршылася, але яго духоўнае жыццё паспяхова працягваецца. Гэты аптымістычны наратыў паказвае прамы кірунак у будучыню для дзейнасці тых, хто паважае і любіць асобу і паэзію Максіма Танка, захапляецца яго вершамі.

Зборнік артыкулаў «Шчаслівы, што пяю цябе, Радзіма...» аздоблены шматлікімі фотаздымкамі, якія даволі ўдала працуюць на яго агульную канцэпцыю, пэўным чынам удакладняюць і падкрэсліваюць той ці іншы аспект зместу кнігі, забяспечваюць дадатковую інфармацыйна-пазнавальную і эмацыянальна-пачуццёвую падсветку яе матэрыялаў, ажыўляюць іх успрыманне.

Информация об авторе

Трофимова Анастасия Олеговна – магистр филологических наук, младший научный сотрудник отдела взаимосвязей литератур. Центр исследований белорусской культуры, языка и литературы, Национальная академия наук Беларуси (ул. Сурганова, 1, корп. 2, 220072, Минск, Республика Беларусь). E-mail: zevuchok@gmail.com

Information about the author

Anastasia O. Trofimova – MA (Philol.), Junior Scientific Researcher of the Department of Literary Relations. Center for the Belarusian Culture, Language and Literature researches of the National Academy of Sciences of Belarus (1 Surganov Str., Bldg 2, Minsk 220072, Belarus). E-mail: zevuchok@gmail.com